

VALMIERAS KĪMIKIS

Iznāk kops
1979. gada 25. oktobra

ČETURTDIEN,
1995. gada 30. novembrī

Nr. 10 (687)

Lai darbs kļūtu rezultatīvāks

Rūpniecības arodbiedrības organizācijas priekšsēdētāja **Mudite Virza** š. g. 25. novembrī piedalījās Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības 3. kongresa darbā. Lūk, viņas stāstījums:

– LBAS kongresā piedalījās 344 delegāti, kuri pārstāvēja 29 nozaru darbiniekus; 2 valdības pārstāvji un 3 Saeimas deputāti, darba devēju federācijas pārstāvis **A. Krisbergs**, viesi no 9 valstīm, Zviedrijas vēstnieks Latvijā, Vācijas vēstniecības padomnieks. Kongresa delegāti klausījās LBAS darbības pārskatu, revīzijas komisijas ziņojumu, delegātu uzstāšanos debatēs, ārzemju viesu vērtējumu Latvijas arodbiedrību darbībai.

LBAS darba pārskata periodā valstī nomainījās 3 valdības. Darba ņēmēji nav panākuši līdzdalību Saeimā. Jaaktīvizē 3-pušu konsultatīvās padomes darbu, īpaši jāpanāk priekšlikumu realizēšana likumos, nepieļaujot to novirzīšanu ekspertīzei un aizmirstībai.

Sociālās drošības jomā nodibināmas darba devēja pensijas, jāpanāk garantijas ilgtermiņu apdrošināšanai.

LBAS centra darbībā jāturpina līdzšinējais kurss:

– profesionāli kadri tieslietu un ekonomikas jomā,

– arodbiedrībām jāparāda sava masveidība un organizētība, – savstarpēja solidaritāte.

Starptautiskās Darba organizācijas biroja vadītājs **Peka Aro** mūsu dzīves līmeni raksturoja šādi: 1989. gadā Latvijā zem nabadzības līmeņa dzīvoja 7% iedzīvotāju, 1994. gadā – 35%. Un tam visciešākais sakars ar to, ka minimālā alga ir ievērojami zemāka par krīzes iztikas minimumu.

Medicīnas darbinieku arodbiedrības priekšsēdētājs pievērsa uzmanību faktam, ka iedzīvotāju skaits pēdējos 4 gados samazinājies par 140 tūkstošiem. Latvijā tagad ir viszemākais Baltijā mūža ilgums. Latvijā dzimstība ir 1,8 reizes mazāka par mirstību. Šādas tendences raksturīgas valstīm ar zemu dzīves līmeni. 80% ģimeņu izjūt nopietnas materiālas grūtības un tikai katrai sestai ģimenei pilnībā pietiek līdzekļu pārtikas iegādei. Šādā situācijā arodbiedrības visvairāk izjūt negatīvo emociju izpausmes, tās kļūvušas par sociālās spriedzes amortizatoriem. Bet, kā teica **Lidija Upmane**, lai dzīvotu rit, ir jādzīvo šodien. Izdzīvošanai vajadzīga darba vietas, pietiekoša darba samaksa, iztikai pietiekošas pensijas un sociālie

pabalsti, pieejama veselības aprūpe un iespēja izglītoties. To nevarēja nodrošināt valdību uzsāktās tautsaimniecības reformas, vēl joprojām krīzes situācijā ir rūpniecība un lauksaimniecība.

Kongresa delegāti minēto problēmu sakarā pieņēma aicinājumu valdībai un visām pašvaldībām par sadarbību ar arodbiedrībām, aicinājumu Saeimai par arodbiedrību līdzdalību demokrātiskas valsts veidošanā, kā arī 3 rezolūcijas:

- par veselību un izglītību tautu,
- par cīņu pret ģimeņu nabadzību,
- par tautsaimniecības attīstību.

Kongress apstiprināja:

- LBAS darbības programmu
- LBAS Statūtus
- LBAS Nolikumu par revīzijas komisiju.

Kongress ievēlēja LBAS jaunu priekšsēdētāju. Dramatiskā 5 raundu cīņā uzvarēja **Agris Olmanis**. Priekšsēdētājs **Agris Olmanis** izvēlējās vietnieku – **Andri Kravali**. Šo izvēli kongress atbalstīja.

Cerēsim, ka musu darbs kļūs rezultatīvāks!

Par Ministru kabineta Atzinības raksta piešķiršanu

1. Pieņem Ministru kabineta Apbalvošanas padomes priekšlikumu un piešķir Ministru kabineta Atzinības rakstu:

Holgeram Pindtam – Starptautiskās konsultatīvās vienības direktoram Dānijas Nacionālajā vietējo pašvaldību asociācijā

Ināram Poļakam – Valmieras stikla šķiedras rūpniecības direktoram

Zigrīdai Rusiņai – akciju sabiedrības «Lauma» prezidentei

2. Noteikt, ka Ministru kabineta Atzinības rakstu **H. Pindtam**,

I. Poļakam un **Z. Rusiņai** pasniedz Ministru prezidents **M. Gailis**.

Ministru prezidents

M. Gailis

Tieslietu ministrs

R. Apšitis

♦ ♦ ♦

Sveicam mūsu rūpniecības direktoru **Ināru Poļaku** sakarā ar Ministru kabineta Atzinības raksta piešķiršanu, kas ir viņa ieguldījuma ražošanas attīstībā apliecinājums.

Sveicam Andri Brutānu jubilejā!

Es varu, jūs varat:
mēs spēsim.

Es aru, jūs arat:
mēs sēsīm.

Es daru, jūs darāt:
mēs izturēsīm.

Es rodu, jūs rodāt:
mēs nepagūsim.

Es dodu, jūs dodat:
mēs gūsim.

Es esmu, jūs esat:
mēs būsim.

Labu veselību! Izdarīt vēl nepadarīto, izsāņņot vēl nesāņņoto! Sasniegt vēl nesasniegto! Vēl ilgi, ilgi palikt brieduma kvēlē zem tīrām debesīm ar zemi zem kājām, maizes klaipu uz galda, kopā ar mums!

Vienmēr kaut kas top

Kopš 1978. gada vasaras kopā ar mums ir **Herta Riekstiņa**. Kā sākusi, tā līdz pat šai dienai viņa saimnieko elektrokrāšņu kontrolpunktā. Ar savu prasīgumu un akurātību ir ieguvusi cieņu un atzinību gan savu kolēģu, gan 2. ceļa darbinieku vidū.

Pirmajā sastapšanās brīdī **Herta** var šķist nepieejams, noslēgts cilvēks, taču aiz tā slēpjas atsaucīga un ievainojama sirds. **Herta** mil kārtību un atbildību darbā un pārdzīvo, ja tas tā nav.

Ģadu gaitā mainījušies dzīves uztveres, ideāli, bijušas vilšanās un rūgti brīži, taču palikusi nemainīga vērtība – bērni. Ar tiem **Herta** var pamatotī lepoties. Meita jau nostājusies pati uz savām kājām: ieguvusi vēsturniecības izglītību, izveidojusi savu ģimēni un turpina izglītošanos, dēls studē Kultūras akadēmijā – viņam vēl nepieciešams vecāku atbalsts – gan morāls, gan materiāls. Kā ikviena māte, **Herta** dzīvo līdzīgu savu bērnu veiksmēm un neveiksmēm.

Jaunus spēkus savai ikdienai **Herta** smeļ no grāmatām – literatūra vienmēr bijusi viņas dzīves neatņemama sastāvdaļa, padarījusi krāsaināku ikdienā.

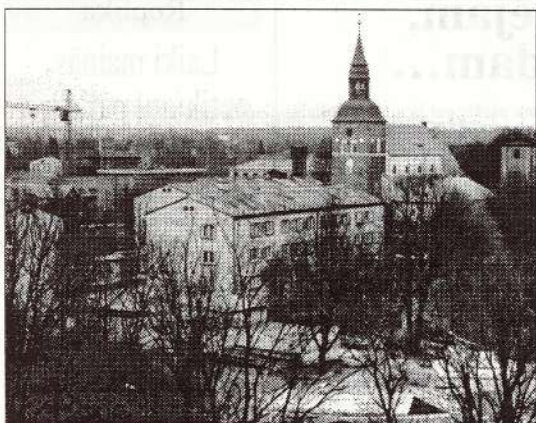
Herta ļoti mil allaž kaut ko «meistarot» un tas viņai lieliski izdodas: no diegu galiem rauba raibais adījums, no auduma gabaliņiem jauna sega – vienmēr kaut kas padomā, vienmēr kaut kas top.

Šoruden, kad **Tu, Herta**, atzīmē savu pirmo nopietno jubileju, gribam **Tev** novēlēt labu veselību, možu garu un optimismu, kā arī daudz darba, jo bez tā jau **Tu** neesi **TU** (mūsu **Herta**).

Caur lietu, caur krusu, caur puteni,
Caur tumsā tīnušos rudenī
Atnāca draugi un atnesa Pāris sirdssiltu vārdu.
Ap zīlmelno mākonī nemanot Apaudās maliņa sārtā.
Un vēja dēli pamodās
Un aizstūma miglas vālus.
No sirds man kā klintsblūķis novēlās,

Es cēlos un gāju tālāk...
Un draugi kaut ko vēl sauca,
Kaut ko vēl novēlēja,
Bet es jau ticēju vasarai
Un atkal magones sēju –
Caur lietu, caur sniegu, caur puteni,
Caur tumsā tīnušos rudenī...

Darba kolēģi

Cilvēka dzīve ir pakārtota ar augstākiem likumiem, bet mums jāuztvert tikai nedaudzus mūžīgās gaismas starus.

Pasaule nesastingst tagadnē, tā padota nemitīgai kustībai, attīstībai, kurā katram pēc savām spējām jāiekļaujas.

Īsumā

♦ Turpmāk par elektroenerģijas patēriņa ierobežojumiem rīkojumus dos rūpniecības dzērelektriķis.

♦ Par mazuta iegādi tagad jāmaksā arī akcīzes nodoklis (2 santīmi par 1 l). Noteikts apkures krīzes režīms.

♦ Šoreiz 18. ceļa darbinieki, veicot rakšanas darbus teritorijā, nav ievērojuši visas darba drošības normas.

♦ Pozitīvi risinās sadarbība ar **Berdžanskas** rūpniecību par iekārtu apmaiņu un stikla kausējamo trauku nomu.

♦ Jāapzina lietotās, darbam nevaļadzīgās iekārtas un tās jānodod realizācijai.

♦ Oktobrī nosūtītās produkcijas apjoms pārsniedzis 1 milj. Ls, taču būtiskāka vēl joprojām ir produkcijas stabila kvalitāte un tehnoloģiskums.

♦ Latvijas Tirdzniecības Kamera uzaicināja lielās rūpniecības uzņēmumus ar savu produkciju piedalīties komercizstādē **Arābu Emirātos**. Tuvajos Austrumos stikla šķiedras izstrādājumi ir pazīstami. Pašiem vēl vairāk jāstrādā izteiksmīgas un iedarbīgas produkcijas reklāmas pilnveidošanā.

No arodu organizācijas priekšsēdētājas MUDĪTES VIRZAS ziņojuma rūpnīcas koplīguma konferencē

Pirms gada ievēlētās arodkomitejas pirmais uzdevums bija izstrādāt jaunu koplīgumu. Arodkomitejas izstrādātais projekts apspriešanas gaitā tika koriģēts un vienošanās panākta par esošo koplīguma redakciju. Tā atspoguļo rūpnīcas ekonomisko situāciju un finansiālās iespējas. Koplīgums nevar būt labāks, bet nedrīkst būt arī sliktāks! Vienoti esam tajā apstākli, ka visi vēlamies to labāku.

Kopš pagājušā gada 1. oktobra noteikto minimālo algu valdība nav mainījusi, un tā joprojām ir 28 lati.

Rūpnīcā esošās tarifa likmes arī pārrekinātas nav. Š. g. 10 mēnešos vidējā darba samaksa ir palielinājusies no Ls 83.47 janvārī līdz Ls 119.24 oktobrī. Taču nevar neatziņēt to, ka elektrokrāšņu nodaļā un 7. cehā no vidējās algas vairāk kā 20% sastāda samaksa par piestrādēm. Bez tam strādnieku darba samaksa pieaugums (17,65%) ievērojami atpaliek no patēriņa cenu pieauguma, kas šajā periodā sastāda 24%.

Nodarbinātības ziņā šis gads rūpnīcai bijis labvēlīgs. Vadības intensīvais darbs ar patērētājiem devis

iespēju šajā gadā nodrošināt darbu 1325 strādājošiem.

Vienošanās par darba aizsardzības apstākļu uzlabošanu minētie pasākumi pildās. Taču jāatzīmē, ka sakarā ar ražošanas apjomu samazināšanos stipri pasliktinājušies darba apstākļi lielajos cehos – 2. un 4. Šeit plašs darba lauks arī cehos ievēlētām uzticības personām darba aizsardzībā.

Nodaļā «sociālā aizsardzība» minētās saistības tiek pildītas. Ar š. g. 1. septembri skolas gaitas uzsāka 74 darbinieku bērni, kuriem sniedzām nelielu pabalstu kopsummā

par 1036 latiem. Š. g. 10 mēnešos no arodu organizācijas līdzekļiem pabalsti slimību, bērnu u. c. gadījumos sniegti kopsummā par 1944 latiem. Uzskatam par nepieciešamu papildināt koplīguma punktu 5. 6., norādot, ka pabalsts divu minimālo darba algu apmērā piešķirams darbiniekiem arī sakarā ar bērnu piedzimšanu.

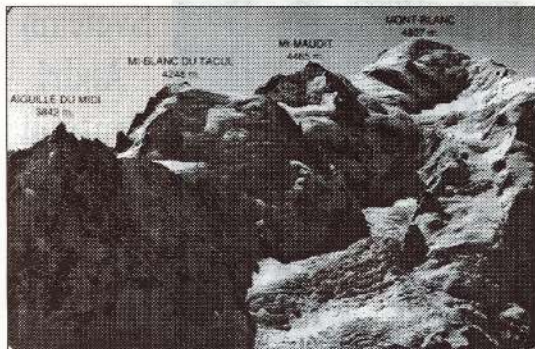
Arodu organizācija savā darbībā saņēmusi koplīguma 6. nodaļā minētās garantijas, kā arī atbalstu akciju rīkošanai likumprojektu «par slimības un maternitātes pabalstiem», «par komunālo maksājumu neaplikšanu ar pievienotās vērtības nodokli» un «par valsts pensijām» sakarā.

Izmaiņas arodbiedrības darbībā ienesis LBAS 3. kongress, kas notika š. g. 25. novembrī.

+

Paplašinātā rūpnīcas arodkomitejas sēde par koplīguma izpildi pieņēma sekojošus lēmumus:

- koplīguma darbības laiks noteikts līdz 1998. gada 4. maijam;
- punktu 5.6. papildināt «- kā arī sakarā ar bērnu piedzimšanu».
- izdarīt labojumu pielikumā Nr. 1: stikla šķiedras ražošanas cehā «inženierim-tehnologam» (spolētavā) papildus atvaļinājums 6 dienas;
- pagarināt izpildes termiņu līdz 1996. gada 1. aprīlim pielikumā Nr. 3 pasākumam 2. 20. 4.

Mums katram ir savs kalns, kurā gribas uzkāpt. Bērībā, jaunībā, brieduma gados. Sāpnis par nesasniedzamām virsotnēm. Lieliskākais laikam jau ir tad, kad sāpni īstenojas. Šoreiz par tiem, kas mums ikdienā blakus. Par tiem, kas ir mūsējie.

Tā varbūt ir nolemība, «slimi-

ba», mīlestība ar lielo burtu – kalni. Laimonis Petruševičs ar kalniem uz «Tu» ir no 1970. gada. Bērībā ar lielu interesi, mīlestību iepazīs laukus, mežus, pļavas. Iemilējies. Dienējis armijā Čītā. Tur līks «mazie kalniņi» jau līkās vilinoši. Netālu Baikāls. Seko

Venēcija. Anita Kuzma un Laimonis Petruševičs

Mīlestība ar lielo burtu

Valmierā iepazīšanās ar kalnu tūristu, lielsku cilvēku Imantu Sietinsonu. Pirmo reizi Kaukāzā. Veselu mēnesi kalnos. Nākošais ir Pamirs 5. grūtības maršruts. Tas viss Laimonim padodas it kā pats no sevis. Ir 1974. gads. Negaidīts piedāvājums – tūriādē Tjanšanā jāvada grupa. Tā ir liela atbildība. Atbildība par katru cilvēku. Izdodas. Varbūt talants. Palīdz visi labie kalnu Gari. Izieti instruktoru kursi. Seko grupa pēc grupas. Patbūs daudzās vietās! Ir bijis visādi, bet vienmēr visvairāk labi. Un kas tad ir galvenais? Fiziskā sagatavotība (nepieciešama izturība) pašadeve, nesavtība, kolektīva izjūta. Nav galvenais kādā valodā runā cilvēks, bet lai viņš būtu cilvēks.

Šī aizejošā gada vasara bija skaista, bagāta, veiksmīga. Laimoņa vadītā grupa uzkāpj Monblānā. Monblāns – Rietumeiropas augstākā virsotne (4807 m) uz Francijas, Itālijas un Šveices robežas. Monblāna pakājē Šamoni pilsētā (Francijā) 1924. gadā notika pirmās ziemas Olimpiskās spēles. Visu «kūditāja», «urdītāja» bija mūsu rūpnīcas bijusi meitene Iveta Dedumiete. Laimonis viņai bezgala pateicīgs. Grupa gāja zem

«Kalnu fonda» emblēmas. Grupas bija daudz. Brauca ar autobusiem. Ceļā redzētais –

gadsimta sākuma iespējām. Viņi ir Monblānā šajā mirklī vienīgie (7 valmierieši – Laimonis Petru-

Septiņi valmierieši kalnos

vesela bagātība: Parīze, Venēcija, Vine... Monblānu centās iekarot 180, bet uzkāpa 67. Laimoņa vadītai grupai, redzot grupas vienotību, sagatavotību, ieteica kāpt pa tehniski smagāko ceļu. Grupā 3 puiši, pārējās dāmas. Laiks labvēlīgs. Saule. 4. augustā pl. 8.00 no rīta sākam kāpt. Vienos dienā pirmie sasniedzam virsotni. Lai gan franči un itāļi skatījās uz Laimoņa vadīto grupu kā uz alpinistu muzeja eksponātiem: inventārs ir līdzīgs

sevičs, Jānis Kikuts, Iveta Dedumiete, Rita Viļumšone, Dace Zemļicka, Liga Gulbe, Tālvāldis Špikāns.

Kalni, saule, sniegotas cepures. Virsotnē pieder grupai un to neatpē! Laimonis klusībā kaļ plānus, ir iecerēs. Klusībā gribas teikt visiem šiem drosmīgajiem, uzņēmīgajiem kalnos kāpējiem – visur tu vari vēlt, vēlies, tikai vēlies! Lai izdodas viss!

Anita Martinsone

Sācies Adventes laiks. Būsīm tīri domās, darbos un dvēselēs.

Kad ir, tad nesaudzējam, kad vairs nav – raudam...

Uzmini, nu! Protams, runa iet par mūsu pašu veselību, jo precizāk, nevar pateikt. Tik tiešām, kad jutamies veseli, tad uzskatam to kā pašu par sevi saprotamu un tāpēc arī īpaši nemākam to novērtēt un saudzēt. Tieši par veselību un profilaktiskām apskatēm rūpnīcā mēs aprunājamies ar medpunkta terapeiti V. Dreimani:

– Uzreiz atzīmēšu, ka šogad uz obligātām medpaskatēm nāca krietni mazāk strādājošo, nekā iepriekš. Iespējams tas saistīts ar vispārējo noskaņu un attieksmi pret nākotni, jo nav noslēpums, ka cilvēki runā par drīzo uzņēmuma privatizāciju un strādnieku skaitu samazināšanu. Tas ir domā, ka nav vērts iziet apskati, ja pēc tam tāpat būs jāiet no darba

prom. To var saistīt arī ar izmaiņām slimības pabalstu noteikšanā (par to informācija jau bija «Valmieras Kīmiķis»). Bet, domāju, ka veselība ir svarīga lieta ikvienam no mums, it īpaši šodien, kad vairākumam no cilvēkiem ir nepietiekoša materiāla nodrošinātība, normāls uzturs. Par vispārējo veselības stāvokli var spriest arī no šā gada medpaska rezultātiem. Jāatzīmē, ka biežāk sastopami mazasinības gadījumi, īpaši sievietēm. Tas, protams, nāk no stresa situācijām, nepilnvērtīga uztura.

– Profilaktiskās medpaskates rūpnīcas medpunktā ir bezmaksas.

– Jā, tās ir arī obligātas. Jau pagāšgad spēkā bija rūpnīcas direk-

tora pavēle par tiem strādājošiem, kas nav izgājuši medpaskates noteiktā laikā. Tādiem vēl papildus tika dots laiks, lai izietu medpaskati pilnētas poliklinikā (jau par samaksu), ja arī tas netika izdarīts, strādnieks tiek atlaists no darba. Es domāju, ka strādājošiem tomēr vajadzētu izmantot iespēju pārbaudīt savu veselību šeit pat. Rūpnīcas medpunktā strādājam es – terapeits, un feldšere A. Upīte, profapskašu laikā papildus atvērtā sieviešu konsultācija, var izdarīt visas nepieciešamās analīzes, saņemt arī nepieciešamības gadījumā nosūtījumus pie speciālista. Maksas pakalpojumus sniedz arī stomatologs.

Paldies par sarunu. Saudzēsim savu veselību!

Replika

Laiki mainās, netikumi paliek...

2. ceha bufetē pazud krūzītes, dakšīņas un naži. Salvētes no galdīņiem burtiski izgaists. Uz grīdas nomestas košlājāmās gumijas, kāju samītas pielip pie grīdas un apaviem. Kasīdams nenokasīsi! Kur vien iespējams pielipinātas tās pašas «košlēnes». Jā, it kā visi pieauguši cilvēki šeit nāk un iet.

Mīļie cilvēki, skaistums domāts mums visiem: lai šajās telpās labi justos ikviens. Pasaudzēsim to, kas sarūpēt mūsu ērtībai un mūsu dvēselei.